

2007-10-22

Special: Trafikdatalobbyisterna

Senast den 1 november lämnar den svenska trafikuppgiftsutredningen sitt förslag till införande av datalagringsdirektivet från 2006. Därmed sjsätts ett av de mest omfattande och kontroversiella övervakningssystemen någonsin i Sverige. Samma regler är på väg inom resten av EU.

Det innebär att i princip allt du gör med en telefon och på internet kommer att registreras och lagras under lång tid av din operatör. Informationen ger en unik bild av varje individs umgänge och vanor och införs för att polisen lättare ska kunna utreda brott. Vilka andra användningsområden som senare kan bli aktuella kan bara framtiden utvisa.

Bakom införandet ligger mer än tio år av påtryckningar från världens mäktigaste länder, underrättelsetjänster, polis och åklagare samt inte minst de två största svenska riksdagspartierna. Frende har gått igenom historien bakom datalagringsdirektivet som visar på en förbluffande enighet i maktens korridorer på båda sidor om Atlanten, allt på bekostnad av den enskilda individens personliga integritet.

1997: Striden inleds

Den 15 december 1997 firade integritetsförespråkarna inom EU en av sina sista stora segrar. Efter ett mångårigt arbete för att stärka skyddet för personuppgifter inom unionen kunde Europaparlamentet och ministerrådet enas om direktiv 97/66/EG "Om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom telekommunikationsområdet".

Kortfattat innebar direktivet att tele- och internetoperatörer som huvudregel skulle radera uppgifter om enskildas kommunikationer. Bakgrunden var den snabba tekniska utvecklingen som på bara några år gjort att en rad nya kommunikationstjänster blivit tillgängliga för allmänheten. Så här förklaras varför de nya reglerna behövs:

"I gemenskapen införs för närvarande ny och avancerad digital teknik i de allmänt tillgängliga telenäten, vilket leder till särskilda krav på skydd av personuppgifter och användarnas privatliv." (punkt 3)

"När det gäller allmänt tillgängliga telenät måste särskilda rättsliga och tekniska

friendo

bestämmelser antas för att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter samt juridiska personers berättigade intressen, särskilt med hänsyn till att riskerna ökar i samband med automatisk lagring och behandling av uppgifter om abonnenter och användare." (punkt 7)

Trots ett par undantagsskrivningar i direktivet hade alla EU-medborgare därmed fått ett relativt högt grundskydd för sin privata kommunikationssfär, beslutat enligt formens alla regler inom EU-byråkratin. Våldigt snabbt stod det dock klart att direktivet bara skulle bli en historisk parentes. På flera olika håll förbereddes redan en samordnad motreaktion.

G8 pekar med hela handen

Bara några dagar före direktivets publicering hade G8-ländernas ledare enats om en övervakningsvänlig agenda som gick åt ett helt annat håll. Efter G8-mötet i Denver den 9 och 10 december publicerades en kommuniké där det bland annat slogs fast att:

"Each country must have in place domestic laws that ensure ... that evidence of high-tech crimes can be preserved and collected in a timely fashion."

I en bifogad "Action Plan" tas trafikuppgifter upp som en särskild punkt:

"Develop expedited procedures for obtaining traffic data from all communications carriers in the chain of a communication and to study ways to expedite the passing of this data internationally." (punkt 6)

Världens mäktigaste länder, däribland flera EU-medlemmar, stod alltså eniga bakom en agenda som gick stick i stäv med det nya integritetsskyddsdirektivet.

Frågan hade på förhand också behandlats inom polisväsendets eget samarbetsorgan, det FBI-initierade International Law Enforcement Telecommunications Seminar (ILETS), där bland annat Sverige deltagit sedan starten. Vid ett möte i Dublin i februari 1997 diskuterades bland annat frågan om tillgång till "subscriber and call-related data".

Det nya direktivets konsekvenser mötte stark kritik även i Sverige. Den vanliga polisen och säkerhetspolisen hade tidigare kunnat få tillgång till lagrade trafikuppgifter på olika sätt. JO kritiserade denna ordning i ett beslut från den 18 november 1996. Det visade sig nämligen att polis och åklagare hade använt reglerna om editionsföreläggande samt husrannsakan och beslag i rättegångsbalken för att begära ut uppgifter från teleoperatörer. Därmed hade man till viss del kringgått det befintliga integritetsskyddet i telelagen och reglerna för trafikövervakning i rättegångsbalken.

JO förespråkade en samlad reglering av när historiska trafikuppgifter skulle kunna begäras ut och konstaterade att denna fråga ingick i den så kallade Buggningsutredningens mandat.

frendo

1998: Buggningsutredningen positiv

Den övervakningsvänliga utredningsgruppen kom i sitt slutbetänkande fram till att teleövervakning, alltså det tvångsmedel som bland annat innebär att operatören lämnar ut information om vem en person ringer eller skickar e-post till, skulle omfatta även historiska uppgifter:

"Enligt gällande rätt kan bestämmelserna om hemlig teleövervakning tillämpas enbart på framtida uppgifter. Utredningen föreslår att rättegångsbalkens regler om hemlig teleövervakning bör ändras så att det blir möjligt att besluta om både en fortlöpande insamling av uppgifter och inhämtande av redan tillgängliga uppgifter." (sid 17)

Man ville också ta bort misstankekravet för när teleövervakning skulle kunna användas. Tvångsmedlet *"skall få användas i vissa situationer trots att det inte finns någon som är skäligen misstänkt för brottet"*, heter det i utredningen.

Noterbart är att Buggningsutredningen lades fram i mars 1998, alltså fyra månader efter att det nya EG-direktivet presenterats.

Rikspolisstyrelsen trycker på

Under 1998 arbetade Kommunikationsdepartementet fram ett förslag till hur de nya EU-reglerna skulle införlivas i svensk lag. Under detta arbete riktade Rikspolisstyrelsen hård kritik mot planerna på att införa direktivets raderingsprincip för trafikuppgifter:

"Rikspolisstyrelsen anser att det direktiv om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom telekommunikationsområdet (97/66/EG, teledataskyddsdirektivet) som nu skall införlivas med svensk lagstiftning allvarligt kan försämra Polisens möjligheter att utreda brott."

"Om förslaget genomförs, kommer således historiska uppgifter som kan ha stor betydelse för brottsutredningar att ha utplånats eller avidentifierats av operatören. Rikspolisstyrelsen avstyrker därför förslaget i denna del."

Citaten kommer från ett yttrande till regeringen den 17 december 1998, undertecknat av dåvarande rikspolischefen Sten Heckscher.

1999: Socialdemokrater och moderater tycker lika

Regeringen lade trots detta fram sin proposition i ärendet den 4 mars 1999 (Prop. 1998/99:92 Ändringar i telelagen m.m.). Men redan här visar regeringen förståelse för rikspolischefens synpunkter och öppnar för att ändra reglerna i framtiden:

"Ett omfattande samarbete kring frågor om bekämpning av grov och organiserad brottslighet förekommer inom Europeiska unionens tredje pelare. Det kan mot bakgrund av Rikspolisstyrelsens remisskritik finnas anledning att inom ramen för detta samarbete återkomma till frågan om utnyttjande av teleuppgifter för brottsbekämpning." (sid 32)

friendo

Även moderaterna instämde i denna bedömning. I en svarsmotion undertecknad av bland andra tidigare justitieministern Gun Hellsvik uppmanas regeringen driva frågan i EU:

"Vi vill därför understryka vikten av att regeringen inom ramen för EU-samarbetet med kraft verkar för ett vidare undantag som medger användning av teledatuppgifter i polisiärt brottsbekämpningsarbete."

När ILETS samlades för ännu ett möte i november 1999 var frågan om trafikuppgifter fortsatt på agendan och de nya integritetsreglerna inom EU-området diskuterades. Under punkten "Retention of data and implications of data protection legislation" skriver man: *"All delegations to consider options for improving the retention of data by Communication Service Providers"*.

2000: EU-länder börjar samarbeta

Tillsammans med USA är Storbritannien det land som hårdast drivit på för storskalig lagring av trafikdata. Redan 2000 hade en rad brittiska polis- och underrättelsemyndigheter arbetat fram ett skarpt förslag till hur detta bäst borde ske.

I dokumentet "Looking to the future - Clarity on communications data retention law" (augusti 2000) krävde de en generell lagringstid på sju år för alla kommunikationsdata i telenätet och på internet.

"7.1.3 The Government should be prepared to defend our position, accepting that once communications data has been used to satisfy the business needs of CSPs, retention is still vitally important to the Agencies and the Criminal Justice System. The very fact that on a daily basis its use contributes to saving lives and ensures the fairness of our judicial process is an overriding justification for extending retention periods."

7.1.4 A similar strategic outlook is being taken by other EU Member States who share the common view that, in the public interest, longer-term data retention is not negotiable."

Sverige var ett av dessa länder som vi snart kommer att se.

Amerikanska myndigheter började samtidigt bearbeta olika EU-organ. I ett tal inför Europaparlamentet i september 2000 beskrev Kevin DiGregory, från det amerikanska justitiedepartementet, arbetet inom G8 med att få fram enhetliga regler för trafikdatalagring:

"These options will address such issues as data preservation and data retention, real-time tracing of communications, provider cooperation with each other and with law enforcement, and user authentication."

frendo

2001: Sverige driver frågan i EU

Stenen var nu satt i rullning ordentligt. I början av 2001 drev både ministerrådet och EU-kommissionen frågan om trafikdatalagring i två parallella processer.

Kommissionen konstaterade följande i ett dokument från januari:

"A consistent approach in all Member States on this complex issue would be highly desirable, to meet the objectives of both effectiveness and proportionality and to avoid the situation where both law enforcement and the Internet community would have to deal with a patchwork of diverse technical and legal environments."

USA fortsatte att följa utvecklingen inom EU nära. I ett officiellt svar i mars på kommissionens uttalande skrev den amerikanska regeringen:

"Thus we ask the Commission to ensure that public safety issues are addressed at the EU level by implementing a strong and harmonized approach among Member States so that critical evidence is not destroyed in the face of legitimate law enforcement/public safety needs and will facilitate cross-border cooperation."

Samtidigt hade Sverige tagit över som ordförandeland i EU under våren 2001. Tillsammans med Belgien och Storbritannien försökte den svenska regeringen att få till stånd ett rambeslut som skulle innebära obligatorisk trafikdatalagring i alla länder.

I ett sammanfattande dokument från den svenska delegationen 30 mars 2001 beskrevs de nya planerna så här:

"...the action to be taken should comprise a review of the provisions that oblige operators to erase traffic data or to make them anonymous; the object of the action should be to ensure that the purpose limitations regarding the personal data do not come into conflict with the law enforcement authorities' needs of data for crime investigation purposes."

Det snabba tempot i ministerrådet tog både kommissionens och EU:s data- och integritetsskyddsarbetsorgan på sängen. Det var vid denna tidpunkt oklart om vem som skulle hålla i taktpinnen i frågan. EU:s justitieministrar fortsatte dock att driva på och hade ett utkast till rambeslut framme den 20 september.

Senare under året fortsatte även USA enträget sin uppvaktning i frågan. I ett brev till kommissionen i oktober vädjade president George W Bush om att EU skulle: *"Revise draft privacy directives that call for mandatory destruction to permit the retention of critical data for a reasonable period."*

Budskapet upprepades på nytt i november på konferensen EU Forum on Cybercrime i Bryssel:

friendo

"Because traffic data and mobile device location data are critical to apprehend terrorists and criminals and to prevent the execution of planned terrorist and criminal acts, the United States opposes mandatory data destruction regimes."

Inför konferensen arbetade kommissionen fram ett särskilt diskussionsunderlag rörande trafikdata, som visar hur långt gångna planerna redan var.

Under hösten lade också den brittiska regeringen fram ett förslag om frivillig trafikdatalagring för brittiska telekombolag. Lagringstiden angavs till 12 månader.

I november kom ytterligare ett skarpt förslag om formerna för trafikdatalagring från polisväsendet. Denna gång var det samarbetsorganet European Working Party on Information Technology Crime (drivs inom Interpol) som krävde att trafikuppgifter skulle sparas i upp till två år.

Cyberbrottskonventionen

Innan året var slut hann också en annan viktig bit läggas till trafikdatapusslet. Den 23 november lade Europarådet i Strasbourg fram den färdiga Cyberbrottskonventionen efter flera års arbete. Sverige undertecknade konventionen samma dag. Dokumentet utgör en grundplattform för brottsbekämpning och internationell samverkan i den virtuella världen. En av idéerna är att få fram samordnade regler för hur bevis ska kunna säkras, däribland genom lagring av trafikdata.

Betydelsen av konventionen ska inte underskattas. Den internationella organisationen Global LI (Lawful Interception) Industry Forum menar att konventionen:

"describes the same kinds of basic investigative capabilities that been used for law enforcement since the beginning of electronic communications. These include the preservation of subscriber data records, collection of traffic data, and the access to content..."

Även den svenska "Infosäktredningen" tog fasta på konventionens lagringskrav i en delrapport några år senare:

"De uppgifter som i många fall efterfrågas är uppgifter om trafikdata, vilket innebär att ett effektivt samarbete kräver viss harmonisering av lagringstider på det internationella planet. I detta sammanhang är även Cyberbrottskonventionen av stort intresse." (sid 145)

2002: En kompromiss leder till mer övervakning

Kommissionen, som tidigare till viss del försökt bromsa ministerrådets framfart, kom i slutet av 2001 fram till att trafikdatalagring trots allt måste tillåtas. Europaparlamentet intog en negativ hållning i frågan men skulle snart övertalas. Istället för att införa

friendo

obligatoriska krav för alla EU-länder blev lösningen att tillåta enskilda länder att införa lagring av trafikuppgifter.

Efter hårda förhandlingar och en uppsjö av kritik röstades detta förslag igenom i Europaparlamentet i maj 2002 och godkändes därefter av ministerrådet i juni. Processen ledde fram till att direktivet 97/66/EG skrotades i och med att ett nytt direktiv om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (2002/58/EG) lades fram den 12 juli.

I detta direktiv heter det fortfarande att all trafikdata ska raderas så snabbt som möjligt men undantag kan göras om uppgifterna behövs för att *"skydda nationell säkerhet (dvs. statens säkerhet), försvaret och allmän säkerhet samt för förebyggande, undersökning, avslöjande av och åtal för brott"*. (artikel 15, paragraf 1)

Rikspolisstyrelsen lobbade omgående för att Sverige skulle införa denna typ av nationella regler. I en skrivelse till regeringen hösten 2002 skriver man:

"Polisens möjligheter att få tillgång till uppgifterna bör säkerställas genom nationell lagstiftning som ålägger teleoperatörer att spara uppgifter i syfte att de skall användas i det brottsutredande arbetet. Polisens bedömning är att uppgifterna måste sparas minst 12 månader." (sid 311, SOU 2005:38)

Planerna på att införa enhetlig lagringsregler för alla EU-länder var dock långt ifrån skrinlagda. Europol diskuterade livligt hur en gemensam lagstiftning för trafikdatalagring i hela EU skulle kunna se ut. Vid ett möte i april presenterades bland annat en omfattande kravlista på vilken typ av information som borde lagras (se källförteckningen).

2003: Lagen om elektronisk kommunikation

Den nya lagen om elektronisk kommunikation, bland annat baserad på direktiv 2002/58/EG, trädde i kraft den 25 juli 2003. Innebörden blev bland annat att polisen och andra myndigheter kan begära ut uppgifter om enskilda abonnemang och elektroniska meddelanden som finns lagrade hos en operatör.

Raderingsprincipen finns dock kvar, eller som tillsynsmyndigheten Post- och telestyrelsen skriver: *"Operatören är aldrig tvungen att spara uppgifter. Huvudregeln är den motsatta, att operatören är skyldig att radera eller avidentifiera alla uppgifter"*. (Sammanställning av lagstiftning och praxis kring utlämnande av teleuppgifter, PTS 28 november 2006)

2004: Ett nytt försök

Bara ett år senare var det så dags för EU:s ledare att gå polisen till mötes ännu en gång. Den 28 april lade Sverige, tillsammans med Frankrike, Irland och Storbritannien, fram ett nytt förslag till rambeslut om obligatorisk trafikdatalagring i alla EU-länder:

frendo

"Each Member State shall take the necessary measures to ensure that data shall be retained for a period of at least 12 months and not more than 36 months following its generation. Member States may have longer periods for retention of data dependent upon national criteria when such retention constitutes a necessary, appropriate and proportionate measure within a democratic society."

Ursprungligen var planen att rambeslutet skulle träda i kraft i juni 2005 men det kontroversiella beslutet skulle dra ut på tiden.

I väntan på detta ändrade den svenska riksdagen rättegångsbalkens regler för tvångsmedlet hemlig teleövervakning. Från den 1 oktober blev det nu möjligt för polisen att ta del av historiska uppgifter som finns lagrade hos en operatör.

2005: Förhandlingar och påtryckningar

På hemmaplan fortsatte polisens påtryckningar. I den kontroversiella utredningen "Tillgång till elektronisk kommunikation i brottsutredningar m.m." (SOU 2005:38), som leddes av tidigare Säpo-chefen Anders Eriksson, förespråkas införandet av trafikdatalagring i Sverige.

"Säkerhetspolisens uppfattning är att det är av synnerlig vikt för de brottsutredande myndigheterna att trafikuppgifter sparas under längre tid än tolv månader och då snarare 36 månader", heter det i utredningen. (sid 327)

Därför blir också utredningens slutsats att: *"Det är av synnerlig vikt för det brottsutredande arbetet att trafikuppgifter finns tillgängliga under längre tid tillbaka än tolv månader." (sid 307)*

Den svenska regeringen med justitieminister Thomas Bodström i spetsen fortsatte samtidigt arbetet på EU-nivå med att få igenom nya lagringsregler. Det visade sig dock att olika medlemsstater hade olika önskemål när det gällde lagringstider samt exakt vilken typ av uppgifter som skulle lagras. Flera parter var också oroad över integritetsaspekterna.

EU:s justitieministrar ville helst se att paketet klubbades igenom i form av ett rambeslut som inte behöver passera Europaparlamentet. Kommissionen tog dock ett initiativ till ett nytt direktiv på området. Kommissionen ville se en balanserad lösning men hävdade också att *"It has now become urgent to adopt harmonised provisions at EU level on this subject."*

Under hösten 2005 användes hotet om ett rambeslut för att tvinga Europaparlamentet till förhandlingsbordet. Även om det slutliga direktivförslaget inte gick lika långt som exempelvis Thomas Bodström krävde så öppnade sig en möjlig lösning för mer omfattande trafikdatalagring i enskilda länder genom att kombinera det nya direktivet med det från 2002.

frendo

Den brittiske ministern Charles Clarke sammanfattade läget så här i ett brev till sin svenske kollega i oktober:

"This would mean that Member States would be free to require their telecoms companies to continue to collect such data. This would include internet and other data. I believe that this will provide sufficient flexibility for you to continue to collect data that you believe critical to your needs."

2006: Klartecken i EU

Efter de obligatoriska vändorna i EU-byråkratin och ett antal förhandlingsrundor antog Europaparlamentet och rådet den 15 mars 2006 det slutliga direktivet om lagring av trafikuppgifter (2006/24/EG). Lagringstiden bestämdes till maximalt två år, om det inte finns nationella skäl som talar för längre tid.

Samtliga EU-medlemmar ska enligt direktivet införa datalagringsreglerna i nationella lagar senast 15 september 2007. En möjlighet till uppskov fram till 2009 ges för vissa internetrelaterade uppgifter.

Intressant att notera är att USA redan i början av mars helt öppet talade om önskemålet att den trafikdata som nu ska samlas in också bör bli tillgänglig för amerikanska myndigheter. EU:s svarade att detta inte var något problem:

"US side indicated that it was considering approaching each Member State to ensure that the data collected on the basis of the recently adopted Directive on data retention be accessible to them. The Presidency and the Commission replied that these data were accessible like any other data on the basis of the existing MLA agreements (bilateral as well as EU/US agreement)."

I maj utsåg Thomas Bodström Gudrun Antemar till enmansutredare för hur det nya direktivet ska införlivas i svensk lag. Noterbart är att Antemar är generaldirektör för Ekobrottsmyndigheten som är en av de instanser som kommer att få utökade möjligheter att använda den insamlade informationen i framtiden.

Utredningens direktiv skvallrar om att den svenska regeringen är öppen för att använda direktivet från 2002 för att införa en ännu mer långtgående övervakning:

"Direktivet hindrar inte medlemsstaterna att i sin nationella lagstiftning införa eller behålla en längre gående lagringskyldighet för andra trafikuppgifter än vad som följer av direktivet, eftersom artikel 15.1 i direktivet 2002/58/EG om integritet och elektronisk kommunikation alltjämt gäller för dessa delar."

"Vissa typer av trafikuppgifter omfattas dock inte av direktivets lagringskyldighet. Utredaren skall därför utifrån artikel 15.1 i direktivet om integritet och elektronisk

friendo

kommunikation (2002/58/EG) analysera de brottsbekämpande myndigheternas behov av att få tillgång till trafikuppgifter som inte uttryckligen följer av direktivets lagringsskyldighet."

2007: Så ska trafikdatalagring införas i Sverige

I september införde Danmark nya regler om trafikdatalagring baserat på direktivet från 2006. Efter en förlängd utredningstid ska Gudrun Antemars utredning lämnas över till regeringen senast den 1 november. 10 års arbete är över och det mest omfattande övervakningssystemet någonsin i historien är därmed snart infört även i Sverige.

* * *

Den här genomgången har inte fokuserat på den massiva kritik som trafikdatalagringsförslagen har mött under årens lopp. Inför slutförhandlingarna i EU i november 2005 samlades exempelvis 58 000 protestunderskrifter in via nätet. Många kloka varnande ord om det system som nu införs har också skrivits. Den svenska integritetsskyddskommittén beskrev utvecklingen så här i sitt delbetänkande från i mars i år:

"EG:s direktiv om lagring av trafikuppgifter, och den lagstiftning varigenom direktivet genomförs på nationell nivå, kommer i väsentlig mån att försvaga skyddet för den personliga integriteten på ett sätt som kommer att beröra praktiskt taget alla medborgare." (sid 287)

"En ökad informationsvolym innebär också allmänt sett en ökad risk för läckage av känsliga uppgifter till obehöriga och för så kallad ändamålsglidning, dvs. att informationen småningom kommer att användas för något annat samhällsnyttigt ändamål än den varit avsedd för." (sid 32)

Eller som Stefano Rodotà, ordförande i EU:s dataskyddsgrupp, skrev till dåvarande statsminister Göran Persson våren 2001 då Sverige som bäst drev frågan om obligatorisk datalagring i hela EU:

"Systematic and preventive storage of EU citizens communications and related traffic data would undermine the fundamental rights to privacy, data protection, freedom of expression, liberty and presumption of innocence. Could the Information Society still claim to be a democratic society under such circumstances?"

Källor i artikelordning:

Teleskyddsdirektivet 97/66/EG

Kommuniké från G8-möte Denver, december 1997

Rapport från ILETS konferensen i Dublin 1997

JO-beslut 18 november 1996

Buggningsutredningen, SOU 1998:46

Rikspolisstyrelsens brev till regeringen 17 december 1998

Prop 1998/1999:92 Ändringar i telelagen mm

Moderaterna svarsmotion, 25 mars 1999

ILETS '99: Draft report

Looking to the future - clarity on communications data retention law, augusti 2000

Tal av Kevin DiGregory i Europaparlamentet, september 2000

EU-kommissionens plan för att bekämpa cyberbrottslighet samt USA:s svar, januari-mars 2001

Meddelande från den svenska delegationen om trafikdatalagring, 30 mars 2001

Brev från George W Bush till EU-kommissionens ordförande, oktober 2001

US government statement, november 2001

Kommissionens diskussionsunderlag november 2001

Brittiska regeringen inför trafikdatalagring, Statewatch 2001

Overview of vital traffic data necessary for investigations, Interpolforumet European Working Party on Information Technology Crime, november 2001

Cyberbrottskonventionen, november 2001

Global LI Industry Forum om Cyberbrottskonventionen

Informationssäkerhet i Sverige och internationellt - en översikt, SOU 2004:32

Direktiv 2002/58/EG

Tillgång till elektronisk kommunikation i brottsutredningar m.m, SOU 2005:38

Expert meeting on cyber crime: Data retention, Europol-konferens april 2002

Om lagen om elektronisk kommunikation

Sammanställning av lagstiftning och praxis kring utlämnande av teleuppgifter, PTS 28 november 2006

frendo

Sveriges, Frankrikes, Irlands och Storbritanniens förslag till rambeslut om trafikdatalagring, 28 april 2004

Commission/Council: initial legislative document, september 2005

Charles Clarkes brev till Thomas Bodström, oktober 2005

Trafikdatalagringsdirektivet, 2006/24/EG

Report of the EU-US informal High Level meeting on Freedom, Security and Justice on 2-3 March 2006 in Vienna

Trafikuppgiftsutrednings direktiv

Integritetsskyddskommitténs betänkande, SOU 2007:22

Stefano Rodotàs brev till Göran Persson april 2001

Trafikuppgiftsutredningens hemsida

Trafikdatalobbyisterna

PDF-utgåva av www.frendo.se/td-special.html

Publicerad 2007-10-22

Ansvarig utgivare: Per Agerman

För uppdateringar och länkar till källorna se www.frendo.se

Kommentarer och synpunkter kan lämnas på mail@frendo.se